

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egy óra 2.40 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér.

HADIFÖLD

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg-utca 18
Telefon 23-48. Kladohivatal Kossuth-utca 3. szám.
Telefon: 21-41.

Felolós szerkesztő:
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Nemzeti hadseregünk

A költségvetés tárgyalása során vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter nagyszabású beszédében foglalkozott mindazokkal a kérdésekkel, amelyek nemzeti hadseregünket illetik s egyben felelt a vita során elhangzott kritikákra. A beszéd nyugodt tónusa, nagyvonalúsága, konciliáns hangja mély hatást keltett még az ellenzéki képviselők körében is, akik sokszor helyeselték a honvédelmi miniszter egyes kijelentéseinek.

A miniszter azzal kezdte, hogy nem helyes dolog Magyarországtól követelni azt, hogy kezdje meg a leszerelést. Magyarország már régen leszerelt. Elsősorban azoknak a hatalmaknak kell leszerelniük, amelyek a békeszerződések révén diszparitást teremtettek Európában s ma olyan mértékben fegyverkeznek, amely felülmúlja még a világháború fegyverkezését is. Éppen azok a hatalmak ezek, amelyek nem tartoznak Magyarországról érdekszférájába. A kisanant például hatszáz ezer főnyi hadsereget tart a legmodernebb harci eszközökkel felszerelve, hadügyi költségvetése pedig több mint nyolcszáz millióra rug, míg a magyar honvédelem összes költségei nem tesznek ki többet 136 milliónál s ebből is 40 millió a nyugdíjasokra esik. Magyarország a leszerelés kérdésében az egyenjóság és biztonság elve alapján áll, mert az a nemzet, amely ezer esztendőn keresztül szolgálta a kultúrát, joggal követelheti az egyenjóságot.

A vita során elhangzottak olyan megjegyzések, mintha a nemzeti hadsereg nem lenne demokratikus intézmény. Ezzel szemben a honvédelmi miniszter megállapította, hogy a legdemokratikusabb intézmény, ahol a kiválasztás az egyéni képességek alapján történik, protekció, születési jog, összeköttetés nem érvényesül. A nemzeti hadsereg pártokon felül áll s így nem szolgálhat semmiféle pártérdeket. Olyan értéket képvisel, hogy vezetésében a legnagyobb tárgyilagosságnak kell megnyilvánulni s egyenesen katasztrófa lenne, ha a hadsereg egy, vagy más párt érdekének adná oda magát. A hadsereg tisztikara teljesen összeforrott a nemzettel s ezt tudatosan segít elő a tisztikar egész nevelésének tendenciája. A nemzeti hadsereg demokratikus voltát bizonyítja az a tény is, hogy a társadalmi osztályok mindegyikéből nyer kiegészítést a tisztikar. Legutóbb például a Ludovika Akadémián a felvételi helvek 32 százalékát kapták polgári állású emberek fiait.

Az ország mai nehéz gazdasági helyzetében a hadsereg arra törekszik, hogy szükségleteit a magyar ipar termelésével fedezze. A honvédelmi miniszter kifejtette, hogy ami a szállított cikkek minőségét illeti, azzal teljesen meg van elégedve s ha van valami kifogása, akkor csak az árak ellen van. Maguk az ipar képviselői is beismerik, hogy

nemzetközi viszonylatban tényleg magasak voltak az áraink. Az idén revízió alá kerülő szerződéseket ezt figyelembe fogják venni.

Igen nehéz kérdése a nemzeti hadseregnek a nyugdíjprobléma. A miniszter őszintén bevallotta, hogy a távoli múltban hibák történtek a szolgálati idő, az előléptetés, a reaktíválás és a visszahonosítás terén s ezeknek a káros következményeit most érezzük meg. Jellemző adat, hogy a régi honvédség nyugdíjterhe 3,5 millió volt, most pedig 36 millió. Ezen csak úgy lehet segíteni, hogy a szolgálati időt meghosszabbították

és az előléptetések gyorsaságát kissé mérsékeltek. Az infláció idején úgy próbálták a tisztikar helyzetén könnyíteni, hogy gyorsabb tempóban történt az előléptetés és sokan tábornokként mentek nyugdíjba alezredesi rang helyett.

A honvédelmi miniszter azzal fejezte beszédét, hogy a hadsereget a legproduktívabb befektetésnek tartja. Magyarország akkor pusztult el, amikor szabadulni akart hadseregétől. Nagy megelégedést keltett a Ház minden oldalán az a kijelentése, hogy ha az eddigi elgondolás sze-

rint a hadirokkantkérdés az ő ügykörébe fog tartozni, kötelességének fogja tekinteni, hogy trafikengedélyt elsősorban hadirokkantak kapjanak.

Az egész beszéd ugyyszólván a Ház osztaflon többségét arról győzte meg, hogy nemzeti hadseregünk úgyvev kiváló kezekbe vannak lefektetve s a honvédelmi miniszter szívvel-lélekkel, minden tehetségével és erejével dolgozik azon, hogy a mai nehéz viszonyok és a trianoni békeszerződés gátló intézkedései ellenére is a hadsereg nívóját korszerű szintvonalon tartsa.

Papen birodalmi kancellár megalakította Németországban a nemzeti koncentráció kormányát

Hindenburg jobboldali irányba tereli a birodalom politikáját

Berlin, június 1
Hindenburg birodalmi elnök kevéssel félkora után fogadta Papen designált birodalmi kancellárt, Papen jelentést tett a birodalmi kormányalakítás érdekében folytatott megbeszéléseiről, azután előterjesztette azok névsorát, akiket kormányába bevenni szándékozik.

Hindenburg birodalmi elnök ezután Papent kinevezte birodalmi kancellárrá. Együttal kinevezte az új kabinet következő tagjait:

Gayl bárót belügyminiszterré, Schleicher tábornokot hadügyminiszterré, Warmbold dr.-t gazdasági miniszterré, Braun bárót közlekedési és földművelésügyi miniszterré. A kabinet többi tagjainak kinevezése holnap történik meg.

Az a körülmény, hogy a birodalmi elnök Papent olyan gyorsan bizta

meg a kormányalakítással és minisztereinek a listája is olyan gyorsan elkészült, arra a következtetésre bírja a lapokat, hogy ez a megbízatás a birodalmi elnöknek legsajátibb egyéni elhatározása volt és hogy erre a döntő lépésre tulajdonképpen már négy héttel ezelőtt elhatározta magát. A jobboldali lapok közül a Lokalanzeiger a Papen-kormányt a nemzeti koncentráció kormányának nevezi, amely alatt természetesen nem a pártok, hanem a nemzeti erők összefoglalását érti, amelyet a birodalmi elnök személyes ismeretségeinek körében rendelkezésre álló egyéniségekkel kíván végrehajtani. Papen megbízatása Hindenburg elnök saját elhatározásából történt. A birodalmi elnök felismerte a helyzet fenyegető voltát, amely semmiféle további halasztást

nem tűr és saját elhatározásából szánta el magát a cselekvésre. Papen megbízatása, aki centrumkörökből került a politikai életbe, és származásánál, hivatásánál, vagyoniánál és műveltségénél fogva a tipikus jobboldali politikusnak nevezhető, arra mutat, hogy az elnök a birodalom politikáját eddigi irányától eltérően és olyan irányba akarja terelni, amely mindenben megfelel a nép akaratának és számol a birodalom súlyos helyzetével.

Felosztják a birodalmi gyűlést

A birodalmi gyűlés felosztása elhatározott dolog. Ez lesz a juttalom a nemzeti szociálisták számára azért, mert nem akadályozzák a kormányalakítást és az eddigi tervek szerint az általános választások szeptemberben lesznek.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök kihallgatáson jelent meg a Kormányzónál

Tájékoztatta az államfőt a gazdasági kérdésekről - Fontos tanácskozásokat folytat a kormány a kisgazdaképviselek négy pontba foglalt memorandumának teljesítéséről

Budapest, június 1
Károlyi Gyula gróf miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós Kormányzónál, akit részletesen tájékoztatót a politikai és gazdasági helyzet alakulásáról. A miniszterelnöknek az államfőnél történt kihallgatását jelentősnek mondják politikai körökben, mert a kiszivárgott hírek szerint az államfő Károlyit a legteljesebb bizalmáról biztosította és így Károlynak rendelkezésére állnak azok az eszközök, amelyeknek segítségével kormányzásának további zavartalanságát biztosítani tudja.

A miniszterelnök kormányzói kihallgatása kapcsolatban van azzal a mozgalommal, amelyet legutóbb a gazdaképviselek indítottak meg. Az egységspárt kisgazdaesportja négy

ponthoz foglalt sürgős memorandumot juttatott el a miniszterelnökhöz és a pénzügyminiszterhez, amelyben a gazdák helyzetének legsürgősebb megjavítását kérte.

Agrárképviselek tárgyalásai a pénzügyminiszterrel

Az agrárképviselek elhatározták, hogy a négy pontról közvetlen tárgyalást kezdenek Korányi pénzügyminiszterrel. A minisztertanács már foglalkozott az OFB által földhözjuttatottak helyzetének rendezéséről és erre vonatkozó rendelettervezetet letárgyalta. A minisztertanács után Korányi az agrárképviselek megbízottjával, Temesváry Imrével tárgyalt. Hangzottatta a pénzügyminiszter, hogy nem zárkozik el bizonyos

méltányos kívánások teljesítése előlgy

a kamatteszállítás kérdésében hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni.

Hasonlóképpen a gazdaadósságok rendezése tárgyában, — bár a külföld nélkül ebben a kérdésben komolyabb rendezés alig lehetséges —, bizonyos intézkedéseket helyezett kilátásban. A földreform során a földhöz juttatottak a pénzügyminiszter szerint igen jelentős kedvezményekhez jutnak a kiadandó rendelet nyomán. Helyformán a gazdapontok közül csak egy: a buza áremelése az, amelyet a pénzügyi kormányzat a rendelkezésre álló anyagi eszközök cserekélyére folytán nem honorált. De maguk az agrár képviselek sem akarnak teljesíthetetlen követelésekkel

A lap ára 10 fillér

fellépni és a buzatermelés kérdésében már hajlamosak arra a megoldásra hogy a buzaprobléma csak a külföldi kereskedelmi tárgyalások keretén belül rendezhető.

Szerdán délelőtt félkettőkor a Ház egyik különteremben ült össze a gazdaságképviselek frakciójának értekezlete, hogy határozzon további magatartásáról.

Kenyeres János azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a kormányt kérjék fel a végrehajtások és árverések általános felfüggesztésére egy bizonyos időre.

Addig is, amíg a külföldi hitelezőkkel sikerül a megegyezés, feltétlenül kell valamilyen átmeneti megoldást találni a terhek enyhítésére, miután csak a kamatterher 140 millió pengő.

Gróf Károlyi nyilatkozata

A kora délutáni órákban Károlyi Gyula gróf miniszterelnök nyilatkozott az agrárkérdésekről a következőkben:

— A legtöbb kérdéssel, amelyet az agrárképviselek felvetnek, most a kormány állandóan foglalkozott az utóbbi időben. Sok olyan javaslatot tettek az agrárius képviselők, amelyeket a kormány már nagyrésztben meg is valósított és részben megvalósítani szándékozik. Ami a mostani memorandumot illeti, a kormány a legsürgősebben foglalkozik az azokban foglalt pontokkal.

A költségvetés vitája a jövő hét közepén előreláthatóan befejeződik. — Amíg a vita tart, fizikailag képtelen a kormány más kérdésekkel foglalkozni. Utána azonban késedelem nélkül hozzá fogunk a kívánságok lehető realizálásához. Nem arról van szó, hogy sorozatos ankétokat tartunk, hanem minden időhúzás nélkül, amilyen gyorsan csak lehet, a gazdasági-szadalm legégetőbb kérdéseit haladéktalanul megoldjuk.

Siegmund Ervin és Beznák Aladár magántanári próbaelőadásai

A Tisza István Tudományegyetem sebészeti klinikájának tantermében szerdán délelőtt tartották próbaelőadásait dr Siegmund Ervin és dr Beznák Aladár orvosok tanársegédek. A magántanári habilitációs két rendkívül képzett orvost ért, akik eddigi tudományos és gyakorlati működésükkel méltán részolták a docensi címre. Dr. Siegmund Ervin egyike a legképzettebb sebészeknek, aki már a régi városi kórházban is eredményes tevékenységet folytatott. A harcéről hazatérve klinikai tanársegéd lett s rövidesen elfoglalja az új mészszalkai kórház igazgató-főorvosi állását. Dr. Beznák Aladár a háboru utáni fiatal orvosgeneráció egyik legkitünőbb tagja. Hosszabb tanulmányuton volt a cambradzei egyetemen s jelenleg mint Verzár Frigyes professzor helyettese vezeti az élet-tani intézetet.

A két új docens próbaelőadásán megjelent dr Neuber Ede rector magnificus, dr Bodnár János dékán, az orvosprofesszori kar, valamint a város magyar társadalmának igen sok előkelősége. Bodnár dékán üdvözlő szavai után dr Beznák Aladár tartott előadást „Az idegrendszer átterjedése a szervezetre” címmel, utána pedig dr Siegmund Ervin a csonttörések hibás gyógyulásainak következményeiről értekezett. A két rendkívül értékes próbaelőadás után dr Bodnár dékán kijelentette, hogy Siegmund Ervint és Beznák Aladárt magántanárokká képesítetteknek nyilvánítja és megerősítés végett felterjeszti a kultuszminiszterhez. Az új docenseket a jelen voltak szerencsekívánságaikkal halmozták el.

Amerika helyesli a világgazdasági konferencia összehívását

London, június 1.

Hoover elnök tegnap este hosszasan tanácskozott Stimson külügyminiszter és Mills kincstári államtitkárral. Később a külügyi hivatal jelentette, hogy Hoover utasította Mellon nagykövetet, értesítse az angol kormányt, hogy az Egyesült Államok helyesli a világgazdasági konferencia összehívását. A nyilatkozat szerint a washingtoni angol nagykövet ajánlotta először az amerikai kormánynak, hogy vegyen részt a világgazdasági konferencián, amelyet az angol kormány hívna össze. A kormány érett megfontolás után londoni nagykövete útján azt felelte, hogy ilyen konferencia minél sürgősebb összehívása valódi enyhülést

jelentene a jelenlegi depresszió közepette. A nemzetközi konferencia — így folytatja a közlemény — egyáltalában nem foglalkoznék a háborus adóságokkal, jövátételekkel, a leszereléssel és egyéb ilyen nem kizárólag gazdasági természetű kérdésekkel. Az angol kormány most e tárgyban Franciaországnál, Olaszországnál és egyéb hatalmaknál is tapogatózik.

MacDonald Lossiemouthból újból hosszú telefonbeszélgetést folytatott Washingtonnal, amelynek tárgyát beavatott körökből szerzett értesülés szerint a lausannei konferenciától függetlenül egybehívandó világgazdasági konferencia kérdése képezte. Hivatalosan erről a telefonbeszélgetésről semmiféle értesítést nem adtak ki.

Debrecen, Miskolc és Nyíregyháza iparosságának együttes küldöttsége a kormány elé terjeszti az iparosság kívánságait

Hatalmas érdeklődés mellett zajlott le Nyíregyházán három város ipartestületének együttes nagygyűlése

A nyíregyházi ipartestület kezdeményezésére, a debreceni és a miskolci ipartestületek közös megálapodás alapján, Nyíregyházán vasárnap délelőtt az ipartestület székházában hatalmas arányú ipartestületi nagygyűlés volt, amely a megjelent helyi, fővárosi és vidéki előkelőségek és kiküldöttek részvételével, valamint az iparosság hatalmas érdeklődése folytán felülmelkedett a szokásos iparos nagygyűléseken. Debrecenből Nagy József ipartestületi alelnök vezetésével Lechner Lajos ipartestületi jegyző és minden szakmának egy-egy képviselője vett részt.

Nyíregyházára történt megérkezés után az ottani ipartestület elnöke, ifj. Tóth Pál a rendezőség élén fogadta a kiküldötteket, majd a miskolci filléres gyorsal a miskolci iparosok és a következő vonatokkal a fővárosból és az ország számottevő többi városából a kiküldöttek érkeztek meg. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara Zelinger Ede alelnök, dr Radó Rezső főtitkár és dr Harsányi Imre ügyvezető-titkár képviselték.

A vendégek zászlók alatt felvonultak az ipartestületi székház elé, ahol a miskolci Iparosdalárda a Himnusz énekelte el, majd a székház erkélyéről a nyíregyházi ipartestület alelnöke, Hogyan Mihály szeretettel üdvözölte őket. Az elhangzott beszéd után a székház erkélyén felsorakozott magyarruhás lányok virágokat szórtak a vendégekre.

A nagygyűlés résztvevői

Ezután a menet bevonult az ipartestületi székház nagytermébe, ahol kezdetét vette a ipartestületközi nagygyűlés. Az elnöki emelvényen foglaltak helyet a vármegye és a város, valamint a nagygyűlésre odaérkező küldöttségek vezető férfiai, köztük dr. Erdőhegyi Lajos főispán Kállay Miklós nyug. államtitkár, dr Mikecz László vármegyei főjegyző, Énekes János pápai prelátnak, dr. Benes Kálmán m. kir. kormányfőtáncos, polgármester, dr. Eber Antal Nyíregyháza város országgyűlési képviselője, Szohor Pál városi főjegyző, Tóth Bálint miniszteri tanácsos pénzügyigazgató, Vietórisz József dr. c. főigazgató, Zomborszky Dániel ipartestületi díszelnök, Hoffmann Mihály, az OMKE elnöke és ifj. Tóth

Pál, a nyíregyházi ipartestület elnöke, továbbá a vendégek közül dr Gyula Tibor, a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, Zelinger Ede kamarai elnök, dr. Radó Rezső főtitkár és dr. Harsányi Imre ügyvezető titkár a debreceni Iparkamara részéről, Fodor Dezső a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, Nagy József ipartestületi alelnök és Lechner Lajos jegyző a debreceni ipartestület részéről, Lajth Rezső társelnök és Perlaky György az Országos Kézműves Testület részéről. Kovács Ferenc a Kézművesmesterek Országos Szövetségének elnöke, Vágó Jenő a Szabómesterek Országos Központi Termelő Szövetkezetének igazgatója és még sokan az iparostársadalom kitünőségei közül.

A nagygyűlés

A gyűlést a miskolci Iparosdalárda a Nemzeti Hírszékgyelénekkel együtt nyitotta meg. Majd utána ifj. Tóth Pál ipartestületi elnök tartotta meg. Majd utána ifj. Tóth Pál iparostársadalom súlyos helyzetére, melyből csakis a legszorosabb összetartással menekülhet ki az iparosság. A megtapsolt elnöki megnyitó beszéd után a miskolci ipartestület elnöke, Stimm Lajos beszédében rámutatva azokra a súlyos napokra, amelyeket az iparosság a világháboru után átélt és él ma is. Rámutatott arra, hogy a háboru egy gazdasági háboru követte, mely pusztító erejével a legerősebben sújtotta, úgyhogy a legnagyobb összetartásra és egymás megbecsülésére van szükség, hogy a társadalomra nehezedő sötét felhők eredményes intézkedésekkel elháríttassanak. Később beszédében az iparosság kívánságaira mutatott rá. Beszédét a nagygyűlés tetszéssel fogadta és megtapsolta.

Ezután Nagy József alelnök a debreceni ipartestület és Debrecen város iparosságának üdvözlését tolmácsolta, míg Zelinger Ede alelnök a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara nevében üdvözölte a nagygyűlést.

Az iparos társadalom kívánsága és panaszai

Több üdvözlő beszéd után rátért a nagygyűlés a határozati javaslatok tárgyalására.

Kovács Lajos a miskolci ipartestület titkára magas nívón álló, irásos előterjesztésében, pontról-pontra sorakoztatta fel az iparosságot közletről érintő és érdekében megvalósításra váró kívánságokat, majd utána a nyíregyházi és a debreceni s a miskolci ipartestületek közös határozati javaslatait terjesztette elő, amelyeket a nagygyűlés lelkes éljenzéssel egyhangulag elfogadott.

Sorrendben ezután a debreceni ipartestületnek azon képviselői jöttek, akik a határozati javaslatokat a debreceni ipartestület részéről előterjesztették. Így Szendrei Sándor, előjárósági tag a közmunkákat végző iparosok járandóságainak köztartozásokra való visszatartatása, a közmunkáknál a munka közbeni felülvizsgálati jog törőse, a pályázatokra szükséges bélyegilleték nagassága és a közmunkákra beadó ajánlatoknál a középár figyelembevételre tárgyában terjesztette elő határozati javaslatát, amelyet súlyos érvekkel alátámasztva, elfogadásra ajánlott a nagygyűlésnek. A nagygyűlés hatalmas tapsviharral fejezte ki az elődással és a határozati javaslattal szemben tanúsított tetszését.

Utána Horowitz Vilmos előjárósági tag a Társadalombiztosító kapcsolatos sérelmeket és kívánságokat terjesztette elő. Határozati javaslatát szintén egyhangulag elfogadták.

Eiben Gyula festőmester a közüzemek leépítése, valamint az általános kereseti, jövedelem-, vagyon-, forgalmi stb. adó tárgyában terjesztette ezután elő határozati javaslatát, majd Berger József a kontár iparüzés erőteljes meggátolása stb. tárgyában.

Juhász István miskolci kiküldött a kartellek és bankok ellen terjesztett elő határozati javaslatot. Kovács Ferenc pedig, a Kézművesmesterek Országos Szövetsége üdvözlésének tolmácsolása mellett az iparosság megszervezésének szükségességére mutatott rá és felhívta az illetékesek figyelmét, hogy a helyzeten csakis munkaalkalmak teremtésével lehet segíteni.

Dr Eber Antal, mint a budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke bevezető szavaiban a budapesti Kamara nevében üdvözölte a gyűlést, majd hosszabb beszédében és statisztikai adatokkal dokumentálva sorakoztatta fel az iparosság óhajait, amelyeknek teljesítése legégetőbb feladat.

Ezután még több felszólalás hangzott el, végül ifj. Tóth Pál elnök azzal a javaslatával összegezte a gyűlés eredményét, hogy az elfogadott határozati javaslatokat a nyíregyházi ipartestület elnöksége, a debreceni és a miskolci ipartestület elnökségével közösen terjeszse küldöttség útján a kormány elé.

Az imponáns nagygyűlést a miskolci Iparosdalárda a Szózat eléneklésével zárta be.

Társas ebéd

Délután 2 órakor az ipartestület székházában többszáz terítékes ebéd volt, amelyen a nagyszámu iparosokon kívül résztvettek a nagygyűlésen megjelent notabilitások is. Az első köszöntőt dr Erdőhegyi Lajos főispán mondta a Kormányzóra, majd utána, az iparosság megbecsülése és támogatása jegyében számosan mondtak felköszöntőket, köztük Nagy József debreceni ipartestületi alelnök is.

A nagygyűlésen résztvevő iparosság a késő esti időben oszlott szét, illetve utazott haza azzal az erős meggyőződéssel, hogy a nyíregyházi nagygyűlésnek meg lesz a kellő fogantatja s ha egy csapásra a rendkívül súlyos helyzet nem is fog jóra fordulni, de mindenesetre bizonyos mérvű javulás fog következni.

Allamesöd előtt áll Oláhország

Ötven százalékkal csökkentik a tisztviselők fizetését

Bukarest, június 1.

A Jorga-kormány bukása, bár napok óta várták annak bekövetkezését, mégis nagy meglepetés érte. Több lap rendkívüli kiadásban közölte az eseményt olvasóival. A szerda reggeli lapok többsége látható meglepedéssel ír a kormánybukásról. Titulescu londoni követ már utban volt hazafelé, amikor a kormány lemondása bekövetkezett, mert már napokkal ezelőtt táviratilag értesítették, hogy készüljön a hazautazásra, mert döntő események bekövetkezését várják. Politikai körökben nem bíznak Titulescu kormányalakítási kísérletében, mert a jelenlegi londoni követnek már a legutóbbi kormányválság alkalmával is kudarcra járt az a kísérlete, hogy a parasztpártot és a liberálisokat koncentrációs kormányba való belépésre rávegye. A liberális párt lapjai ma is azt írják, hogy a párt nem vehet részt olyan kormányban, amelyben a parasztpártiak is helyet foglalnak. Viszont a Maniuhoz közelálló lapok tiszta parasztpárti kormány megalakítását követelik.

A közvélemény nagy izgalommal várja az elkövetkező eseményeket

és különösen a közalkalmazottak körében feszült a hangulat arra a hivatalos bejelentésre, hogy a fizetéseket ötven százalékkal csökkenteni fogják. Politikai körökben az a meggyőződés lett urrá, hogy a jelenlegi politikai válság nem egyszerű kormányválság, hanem az oláh állam jutott olyan esdőllyetbe, amely a fennálló súlyos gazdasági bajok miatt, beláthatatlan következményekkel járhat.

Tanácskozások a kormányválság megoldásáról

Bukarest, június 1.

Politikai körökben általában nemzeti koncentrációs kormányt várnak Titulescu miniszterelnökségével, de beszélnek pártkoalíció alapú kormányról is. A Carentul szerint Vajda Sándor személye áll előtérben és valószínű, hogy ő is kap megbízást kormányalakításra. Vajda ma Bukarestbe érkezik, ahol a király kihallgatáson fogadja, ugyanezen Bukarestbe érkezik Maniu is, akit a király szintén meghallgat és kikéri véleményét a válsággal kapcsolatban.

Tizenkétórás üléseken tárgyalja tovább a képviselőház a költségvetést

Véget ért a kultusztárca vitája

A képviselőház szerdai ülésén folytatták a kultusztárca költségvetésének részletes vitáját.

Pintér László szólott az első címhez, hangoztatva, hogy a katolikus egyház szociális hivatásának teljes magaslatán áll.

Klein Antal az alapok kezelését tette szóvá, hangoztatva, hogy az alapok kezelése terén súlyos hibák történtek. Apponyi Sándor gróf a gyűjtemény-egyelemnek juttatta 3500 holdas birtokát, Nem érti, hogyan szaporodhatlak el ezen a birtokon a terhek annyira, hogy az államnak ma már semmi haszna sincs a birtokból.

Meskó Zoltán a tanítóság sanyaru helyzetéről beszélt, majd a fiatalság-problémáiról szólt.

Turchányi és Klebelsberg vitója

Téglássy Béla beszéde után Turchányi Egon Klebelsberg kultuszminiszter politikáját bírálta és azt állította, hogy a volt kultuszminiszter politikai ellenfeleit ellenségnek tekintti.

Klebelsberg Kunó gróf azonnal reflektált a felszólalásra. Turchányi kijelentése szerinte nincsenek összhangban a valósággal. Nem igaz, hogy politikai ellenfeleit ellenségeknek tekinti. Hangsúlyozza, hogy ő már megbocsátott mindenkinek, de ugyálszik, jobban tette volna, ha nem bocsátott volna meg.

A tanítóság helyzete

Tóth Pál a néptanítók helyzetét ismertette. A néptanítók munkáját mindenki magasra értékeli és a kormánynak minél előbb segítségükre sietni, mert a helyzetük már-már viselhetetlen. Nagyobb gondot kellene fordítani a népiskolában a közegészségügyre.

Hegymegi Kiss Pál a tanítók hely-

zetének javítását sürgette. Karafiáth Jenő kultuszminiszter megígérte, hogy két héten belül érkezik el a kérdés egybe. A kérdés azért sürgős mert belekapcsolódik a községi házartások kérdésének rendezésébe. — Kérte ezután a kultuszminisztert, hogy a kereküi pusztai birtok bérbeadásánál legyen több tekintettel a kisgazdák érdekeire.

Petrovácz Gyula és Dinich Ödön felszólalása után az elnök szünetet rendelt el.

Ifjúsági és egyházi kérdések

Szünet után Kasnya Béla a művészet fokozottabb támogatását kérte. Utain Ferenc kifogásolta, hogy az alapok és alapítványok kezelését nem bocsátották a képviselőház ellenőrzése alá.

Eckhardt Tibor helytelenítette az egyetemi tanszemélyzet létszámának csökkentését. Az egyetemi tanárok összehatnának azt az összeget, amelyet törölték a költségvetésből és amely az adjutemusok fizetését szolgálta.

Körödi Katona János arra kérte a minisztert, hogy a kisgazdáknak adják bérbe a vallás-alap birtokait.

Pintér László az egyetemi ifjúság kérdésével foglalkozott és helyeselte a vidékhez való visszatérés elvét. Hangoztatta, hogy senki a közpénzből két fizetést ne húzasson. Az ifjúságnak gazdasági pályára kell törekednie.

Hegymegi Kiss Pál a debreceni egyetemi építkezésnél formailag még ma is fennálló szabálytalanságok megszüntetését és megtorlását kérte.

Maday Gyula tiltakozott az ellen, hogy középiskoláknál szüntessenek meg, amiben vidékellenes tendenciát lát. Kifogásolta a felekezeti iskolák állami segélyének leszállítását.

Turchányi Egon a Nemzeti Színház

ügvét tette szóvá és azt hangoztatta, hogy az állam első színházának szellemi nivója igen erősen hanyatlott. Élesen támadta Hevesi Sándort, mint akinek személyében összpontosulnak a hibák, akit működésében a mérték-telen kereseti mohóság vezet.

— Gróf Almásy Alajos a legnagyobb dícsérrel és elismeréssel szólott a levante-intézményről és méltatta annak jelentőségét a népművelés terén.

Indítvány tizenkétórás ülésekre

Miután a tárgyalásra szánt idő lejárt, az elnök a vitát lezárta s a Ház a kultusztárca költségvetését részleteiben is elfogadta. Bejelentette ezután az elnök Takács Géának az indítványát, amely a földművelésügyi tárca általános vitájának tárgyalására 12 órás ülés bevezetését kéri. A Ház elfogadta az elnök napirendi indítványát, amely szerint holnap folytatják a vitát.

Interpellációk

Ezután áttértek az interpellációkra. Eckhardt Tibor a jute-árak megállapítása tárgyában interpellálta meg a kereskedelmi minisztert. A miniszter ez év februárjában bejelentette, hogy a jute-árakat 14—17 százalékkal leszállítják. Felfogása szerint a mai árak még most is 30—40 százalékkal nagyobbak, mint szabad volna. Ezután részletesen ismertette a jute-kartell működését. A három gyár összesen 750 vagon jute-árut termel amelyet dupla áron sóznak a magyar gazdák nyakába.

A jute-ipar vámvédelem címén több mint hatmillió pengő nemzeti ajándékot kap. Elismeri a kartellek létjogosultságát, de csak akkor, ha a termelést olcsóbbá teszik. Minthogy a jute-kartell ezt nem teszi, nincs meg a létjogosultsága.

Eckhardt Tibor második interpel-

BOCSKORT, TENISZ CIPÜT

vásároljon

BENYATS-NAL

lációjában a magyar kender, len és jute-ipar üzletvitelét bírálta igen élesen. Svájcba és Liechtenstein hercegségbe különböző államokból igen sok vagyont mentettek át azok, akik odahaza féltették a pénzüket. Magyarországból átmentett vagyon kb. 4—500 millió pengőt tesz ki.

Andaházy Kasnya Béla: Egyik képviselő ur is felvilágosítást tudna adni aki görög névre szóló utlvéllel utazik.

Eckhardt Tibor ezután különböző neveket említ, akik nagymennyiségű összeget mentettek át Liechtenstein hercegségbe. Az előbb említett magyar kender és jute-ipar részvénytársaság részvénytöbbsége is Liechtensteinben van és ezekért a részvényekért a vállalat itthon nem fizet adót. Meg kell állapítani, mennyi adót fizetnek el Magyarországon, a Liechtenstein fermái részvénytársaságok és minden Liechtenstein érdekeltég illetni vagyonát azonnal zár alá kell venni.

Zsigmond Gyula a kamatláb csökkentéséről és az árverések azonnali felfüggesztéséről mondott interpellációt.

Meskó Zoltán a párbajok megakadályozását követelte. Terjesszen az igazságügyminiszter törvényjavaslatot a Ház elé, amely a párbajt gyilkossági kísérletnek minősíti. Az interpellációkat kiadták az illetékes minisztereknek s ezzel az ülés 9 óra előtt véget ért.

A Pozsonyi-uton nem parcelláztat a város

A Pozsonyi-uton, a Hatvan-utcai temető mellett van a városnak egy 2500 négyszögöl nagyságú területe, amelyre vonatkozólag a műszaki osztály azt ajánlotta, hogy ezt a föld darabot parcellázzák és adják ki házhelyek céljaira. A javaslattal most foglalkozott a pogármesteri értekezlet, ahol Veress Géza tanácsnok rámutatott arra, hogy ennek a területnek a parcellázását nem tartja célszerűnek. Harminc év mulva, mikor a temetőt bezárják, a város

esetleg olyan helyzetben lesz, hogy a temető helyével együtt ezt a területet is megarthatja és alaposan fásíthatja. A város nyugati részén nagyon nagy szükség lenne parkokra és kisebb erdős, fás területekre, melyeknek segítségével a levegőt meg lehetne javítani.

A polgármesteri értekezlet elfogadta Veress tanácsnok érveit és úgy döntött, hogy ezt a 2500 négyszögölös területet nem fogja parcelláztatni.

A vizsgálóbíró szándékos emberölés büntette címén vizsgálatot indított Littke Kálmánné ellen

Budapest, június 1.

A tragikus véget ért Ruttkay Gábor koronaőr-százados halálának ügye a szerdai napon döntő fordulathoz érkezett. A vizsgálóbíró utasítására reggel 9 órakor detektívek vezették elő Littke Kálmánnét, akinek a lakásán a tragédia lejátszódott. A vizsgálóbíró egy órán keresztül hallgatta ki az elvált ur-asszonyt, különösen azokról az elmentmondásokról, amelyek a rejtélyes haláleset ügyében eddigi vallomásai során felmerültek.

A kihallgatás az ügyészségnek az indítványán alapult. Az ügyészség ugyanis vizsgálati indítványt juttatott el a vizsgálóbíróhoz, amelyben azt javasolja, hogy rendeljék el szándékos emberölés büntette címén Littke Kálmánné ellen a vizsgálatot. A kihallgatás után a vizsgálóbíró a bűnügy előadó ügyészé-

vel helyszíni szemlét tartott Littkéné Szent János-tér 2. szám alatti lakásán, ahol ismételt kérdéseket tettek fel Littkénéhez és ugyanakkor házkutatást is tartottak. A szemle eredményeképpen Littke Kálmánnét esütörtökön délelőttre újra kihallgatásra idézték és most már, mint gyanúsítottat fogják kihallgatta, mert az ügyészségnek az a feltevése, hogy Littkéné lőtte le revolverrel a koronaőr-századost egy hirtelen keletkezett éles vité hevében. Nagy szerep játszik a rejtélyes ügyben az a körülmény, hogy Ruttkay Gábor egy ízben váltóra vett fel 2500 pengős kölcsönt Littke Kálmánnétól és ezt a váltót hirtelen visszafizette, nem tudta visszakapni az asszonytól. A rejtélyes ügyben esütörtökön dönt véglegesen a vizsgálóbíró.

3 drb. levelezőlap P 250

„FOTO“

Ferenc József-út 16. sz.

Fotóképek, képkeretek,
amatőr munkák kidolgozása, nagytársa.**A pápa hetvenötödik születésnapja**

Róma, június 1.

A hagyományak megfelelően XI. Pius pápa 75-ik születésnapját külön ünnepség nélkül ülték meg. A Vatikánban azért a nevezetes nap alkalmából rengeteg üdvözlő távirat érkezett a világ minden részéből.

Klubösszejevetel az Angol Királynő összes termeiben

A Szent Erzsébet Egyesület ma délután 6 órai kezdettel tartja meg második és egyúttal szezonzáró klubösszejevetelét az Angol Királynő összes termeiben. Jó idő esetén a kerthelyiségben is. Belépőjege nem lesz, csak 1 pengős uzsonnaigye, melynek ellenében az étterem tulajdonosa fagyaltot, csokoládét, kávét vagy sört szolgáltat a hozzávaló süteménnyel együtt. A zenét Rácz Janesi és cigányzenekara szolgáltatja. A rendezőség ezúton is közli, hogy szívesen látja és szeretettel várja mindazokat, akik részt kívánnak venni a Szent Erzsébet Egyesület családi jellegű, intim klubéletében s egyúttal közelebb segítik az egyesületet nemcsak céljának eléréséhez. Az egyesület elnöksége reméli, hogy klubösszejevetelét úgy a jelenben, mint a jövőben kedvenc szórakozásai lesznek Debrecen uritársaságainak.

Kavarodás a Gazdag cirkusz debreceni szerepése körül

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Dr Vásáry István polgármester a Gazdag cirkusznak engedélyt adott arra, hogy június első napjaiban Debrecenbe jöjjön és a Külsővásártéren megkezdje előadásait. Most a Csolnoki színház konzorciumos társulata beadvánnyal fordult a polgármesterhez és kérte, hogy a cirkusz játékengedélyét vonja vissza legalább arra az időre, amíg a társulat Debrecenben van, mert a cirkusz nagy konkurrenciát csinál a színháznak és veszélyezteti az amúgy is nagyon minimális bevételt. A polgármesteri értekezlet megállapította, hogy a színház kérelmét nem lehet teljesíteni, mert a szabályrendelet szerint Debrecen területén csak szeptember 1-től május 15-ig nem szabad cirkusznak működni. A kiadott látvány engedélyt Gazdagéktól különben sem vonhatja vissza a polgármester, gármester.

Ut- és udvarburkolásokat termés és faragott kővel, téglával, vagy betonnal a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban vállalnak. **Barta István és Társai** kövezőmesterek, Ispóty-utca 3-b.

Az iskolaszék rendezte az óvodákkal kapcsolatos kérdéseket

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A községi iskolaszék dr Csűrös Ferenc tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen több fontos ügyet intézett el. — A kir. tanfelügyelőség kivására az iskolaszék kimondotta, hogy a jövő év elejétől az óvodákban nem hetenként kétszer, szerdán és szombaton, hanem csak egyszer, szombaton délután lesz takarítási szünet.

Dr Csűrös Ferenc tanácsnok javaslatára rendezték az évközi szünetek ügyét is. A törvény által engedélyezett egy havi szünetet az óvodákban júliusban tartják meg. Az óvodai évzáró ünnepségek minden évben június utolsó hetében lesznek. Az óvodák augusztus 1-től újra nyitva tartandók. A karácsonyi szünet december 23-tól december 31-ig bezárólag tart. A húsvéti szünet nagycsütörtök-

től húsvét utáni szerdájig terjed. pünkösdkor egy nappal az ünnep előtt és egy nappal az ünnep után tartanak szünetet az óvodák. Az iskolaszék a vásári szüneteket eltörölte, mert azok már nem időszerűek. Kimondták, hogy az óvodákat délelőtt 9—12 óráig, délután 3—5 óráig kell nyitva tartani, a két külsőségi, csapókereti és homokkereti menedékház délelőtt 9 és 12, délután 2 és 3 óra között tart tanítást.

Ezután az első és harmadik gazdasági népi iskolák ügyeit tárgyalták. Elfogadták a költségvetést és megállapították, hogy a harmadik számú gazdasági népi iskola, amely háztartási tanfolyamok rendezésére is alakult, november óta, — mióta megnyitották, — igen szép eredménnyel működik.

Gödörásás közben tetanuszmergezést kapott és borzalmas kínok között meghalt egy nyolcéves kisfiú

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Május 31-én, kedden délután tragikus haláleset történt a biharmentői Fúrta községben. Fekete Antal 8 éves fiatal gyerek házuk udvarán gödört akart ásni. Ásás közben az ásóval megsértette a lábát, de nem fordított gondot rá. Nem is tett róla említést a szüleinek. Az esti órákban azonban heves fájdalmak vettek rajta erőt. Görcsöket kapott és csakhamar elvesztette az eszméletét is. A megrémült szülők a gyermeket bevitték a berettyóújfalui köz-

kórházba, ahol megállapították, hogy a szerencsétlen gyermek tetanuszmergezést kapott. A leggondosabb ápolás alá vették, de már nem tudtak rajta segíteni s a 8 éves Fekete Antal még aznap este borzalmas kínok között kiszenvedett. A halálesetel kapcsolatban értesítették a debreceni királyi ügyészséget, amely arra való tekintettel, hogy büncselekmény nem forog fenn és senkit sem terhel gondatlanság a kisfiú haláláért, a temetési engedélyt megadta.

Fontos intézkedések a textil-fázisról szóló rendeletben

Mindazok, akiket a textilárak forgalmi adóváltásáról szóló rendelet érintett, nagy várakozással nézték a kedden megjelent 80,500/1932. P. M. számú rendelet elébe. A rendelet intézkedései külön csoportba foglalják össze a kereskedőkre és külön az iparosokra vonatkozó rendelkezéseket.

A kereskedőkre vonatkozó rendelkezések a következők:

Azok a kereskedők, akik általánosan vannak (tekintet nélkül arra, hogy egyezség szerűleg vagy kivételsszerűleg) azok a készletet bármilyen nagy az általánuk nem kötelesek felvenni hanem készletváltás fejében jelenlegi adóátalányukat még négy hónapra keresztül fizetni fogják. Azok a kereskedők, akik textilárakkal kicsinyben kereskednek, tehát közvetlen a fogyasztók részére árulnak (ideértve azokat a nagykereskedőket is, akik kicsinyben is árulnak) és az általános forgalmi adót eddig rendszer szabályok szerint (tehát nem általánosan) rótták le, készletüket felvenni nem kötelesek, hanem készletváltás fejében a náluk 1931. év november és december, továbbá az 1932. évi január és február hónapjaiban összesen esedékessé vált általános forgalmi adót legfeljebb négy havi részletben kötelesek befizetni.

Azok a kereskedők, akik 1931-ben általánosan voltak, 1932-ben rendszer szabályok szerint rótták le a forgalmi adót készletváltás gyanánt az 1931. évi december havi általános ötszörös összegét tartoznak befizetni ugyan csak 4 havi részletben.

Azok a kereskedők azonban, akik

fonalaknak és cérnáknak forgalombahozatalával foglalkoznak és a forgalmi adót eddig nem általánosan rótták le, kötelesek a fonalak (cérnák) után járó készletváltás különbözet fejében még befizetni a négy hónap forgalmi adó 10 százalékát, illetőleg a december havi általános ötszörös összegének 10 százalékát, ha cérnáknak és fonalakból 1932. évi május hónapban elért forgalmuk az egész havi áruforgalmuk 50 százalékánál kevesebb, amennyiben a fonalból és cérnából elért forgalom az egész 1932 május havi áruforgalom 50 százaléka vagy annál több, akkor az imént említett összegnek nem a 10 százalékát, hanem 50 (ötven) százalékát kell a fonalak után járó készletváltás különbözet fejében befizetni.

Az így számított készletváltás összegéből csak két címen van levonásnak helye. Először, ha valaki a fizetendő váltást nem 4 havi részletben, hanem június 30-ig befizeti, akkor a fizetendő váltás 10 százalékát levonhatja. Másodszor ha az összes kinnlevőségek után fizetendő általános forgalmi adót lerója, 1932. évi június 30-ig a fizetendő forgalmi adó 20 százalékát, mint a valószínű behajthatatlanságokra eső részt a forgalmi adóból, illetve az adóváltásból levonhatja. Nincsen tehát a készletváltásból levonásnak helye abban az esetben, ha valaki textilárak mellett még más árukkal is foglalkozik s a textilárak forgalma összességében csak egyrészt képezik. A kivitel adó megterítés címén az 1931. évi november és december, továbbá az 1932. évi január és február hónapokban be-

nyújtott adóvallomásokban levonásba hozott összegeket a készletváltásból képező adóösszeghez hozzá kell számítani.

Az így járó készletváltást minden kereskedő adózó tartozik kiszámítani és 1932. évi június hó 8-ig bezárólag a forgalmi adóhivatalhoz írásban bejelenteni.

Hangsúlyozzuk, hogy ezek a rendelkezések csak a textilárakat forgalombahozó kereskedőkre vonatkoznak, de a kaucsuk és gummiárakat forgalombahozókra nem.

A rendelet nyitva hagyta azt a kérdést, hogy mi lesz azokkal a kereskedőkkel, akik 1931. novemberében és decemberében és 1932. január és február havában még nem működtek? Ezekre nézve addig is, míg esetleg rendelet nem jelenik meg, a kamara beszerzett információja alapján közli, hogy a leltárfelvételi kötelezettség fennáll.

A tisztán nagykereskedők szintén kötelesek a leltárfelvételi kötelezettségnek eleget tenni.

2. Az iparosokra vonatkozó rendelkezések a következők:

a) azok az iparosok, akiknek raktárkészlete beszerzési árban 500 pengőn alul van, tekintet nélkül arra, hogy az általános forgalmi adót eddig általában rótták le, vagy nem, készletváltást nem tartoznak fizetni. Ezek az iparosok tehát, amennyiben kizárólag textilárak feldolgozásával foglalkoznak, június 1-től kezdve teljesen mentesülnek a forgalmi adó alól. Ezek az iparosok azt a körülményt, hogy raktári készletük beszerzési ára (forgalmi értéke) 500 pengőnél nem nagyobb, 1932. évi június hó 4-ig bezárólag a forgalmi adóhivatalhoz írásban bejelenteni tartoznak.

b) azok az iparosok, akik raktári készlete az 500 pengő értéket meghaladja, kötelesek raktári készleteiket bejelenteni és készletváltást befizetni.

Ezek az iparosok készletüket kötelesek bejelenteni 1932. évi június hó 8-ig a forgalmi adóhivatalhoz és fonalak és cérnák készletük után 10 százalékkal számított készletváltást minden más áru után pedig 4 százalékkal számított váltást kötelesek befizetni.

Itt megjegyezni kívánjuk, a kárpitosiparosok szempontjából, valamint a bőrrel részben, továbbá textilanyaggal egészen vagy részben kárpitozott ülőbutorokat forgalombahozó butor-kereskedők szempontjából azt, hogy az ilyen ülőbutorokat 1932. évi június hó 8-ig (az iparosok) 500 pengő meghaladó készlet esetén, szintén bejelenteni és utánuk 4 százalékkal számított készletváltást kötelesek befizetni. A bőrrel egészen bevont és kárpitozott ülőbutorok után készletváltást fizetni nem kell.

A készletekre vonatkozó bejelentési kötelezettségnek, ha a készlet nem a tulajdonos birtokában van, a tényleges birtokos köteles eleget tenni. Zálogházak és árverési csarnokok bejelentést tenni nem tartoznak.

A készlet felvételére megállapított időpontban szállítás alatt levő árut ha az átvevő a raktári készlet bejelentésére kötelezve van, az átvevő tartozik bejelenteni. A visszázott árut a feladó tartozik bejelenteni.

Megjegyezni kívánjuk azt, hogy 1932. június 1-től számítva a bőrrel vagy textilanyaggal egészen vagy részben kárpitozott ülőbutor átruházásából származó ellenérték csak 1 százalékos általános forgalmi adó alá esik. Több lakberendezési tárgy együttes átruházása esetén az 1 százalékos általános forgalmi adó alá eső ülőbutorokról külön számlát kell kiállítani.

Hirdessen a Debreceni Ujságban

AZ
IGAZI

UFA

NAGY SLAGER

Hírek

1932. június 2. Csütörtök.
Prot.: Erazmus, Kath.: Anna.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Aranyangyal” Bánó Andor Piac-u. 50. „Nap” Tolvay Imre Piac-u. 1. „II. Rákóczy” Arany S. A. Örkösei Széchenyi-u. végén. „Bocskay” László József Cegléd-u. 22. „Tisza” Jónap Aladár Magoss György-tér 9.

IDŐJÁRÁS.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti május 1-én:

Időjárásunk változékony jellege ma is megmaradt. A nyugatról beáramló óceáni hűvösebb légtömegek a nappali fokozottabb felmelegedés folytán bizonytalan egyensúlyi helyzetbe kerülnek, s ennek következményeként a déli órákban a gomolyfelhők felfelé erősen megnyúlnak. Az ilyen helyzet igen alkalmas kisebb kiterjedésű záporok és zivatarok keletkezésére. A délutáni órákban elvonult zivataros zápor 3,2 mm-nyi csapadékot adott, néhány percig jég is esett. A hőmérséklet legmagasabb értéke ma 22,4 fok volt, tehát majdnem 3 fokkal magasabb a tegnapiénál.

A légnyomás alig mutat változást. A tenger színére redukált értéke reggel 759,9, este 759,0 mm. volt. Esti hőmérséklet 14,4 fok.

Változóan felhős idő, éjjeli lehűlés. Tovább emelkedő nappali hőmérséklettel. Kisebb zápor még holnap is lehetséges.

— A Frontharcos Szövetség elnöke a Kormányzónál. Gróf Takács Tolvay József ny. altábornagyot az Országos Frontharcos Szövetség elnökét a Kormányzó kihallgatáson fogadta és részletesen tájékoztatta magát a Frontharcos Szövetség jelenlegi helyzetéről, valamint a hősi emléknappal kapcsolatos országos szerepléséről. A frontharcosok országos elnöke ismertette azokat a nehézségeket, amelyekkel a Frontharcos Szövetségnek egyes helyeken meg kell küzdeni. A Kormányzó elismeréssel és meleg szeretettel nyilatkozott az Országos Frontharcos Szövetség kitartó szivós, hazafias munkájáról és biztositotta Takács Tolvay gróftól további érdeklődéséről és támogatásáról.

— Közel hetvenezer pengő visszabélyegzési járulékot fizet a város. Az Alsó-szabolesi Tiszai Ármentesítő Társulat értesítette a várost, hogy bírlókai után ebben az esztendőben 69.000 pengő visszabélyegzési járulékot kell fizetnie. A város intézkedett, hogy az összeget arányosan szétoszták a városi hérlők között.

— A házhelyesek tovább is követelik az ármérésüket. Azok a tisztviselők és munkások, akik a Tormásföldön, a Postakertben kaptak a várostól házhelyeket kérelemmel fordultak a polgármesterhez, hogy az eredetileg megállapított árat mérsékelje, miután a viszonyok nagy mértékben változtak. A polgármester ezt a kérelmet elutasította. Az érdekeltek most a polgármesteri határozatot megfellebbezték a belügyminiszterhez.

— Bakó László szegedi lelkész Debrecenben. Bakó László szegedi lelkész vasárnap ismét Debrecenben szolgált. Dél előtt a Nagytemplomban, délután az Ispotály templomban fog prédikálni. A szegediek híras papja ez évben most harmadszor fog a debreceni nagy gyülekezethez szólni. Először a Kistemplomban szolgált egy délelőtti Istentiszteleten és ugyan ott délután vallásos estély keretében. A második alkalommal a Kossuth-utcai és Árpád-téri templomban hirdette az Igét, míg most a Nagytemplomból és az Ispotály templomból fog szólni a gyülekezethez. Minden alkalommal nagy hallgatóság előtt bizonyította meg, hogy kitűnő készültségű, Istenáldotta szónok, akinek Igéihirdetése mély hatást tett a gyülekezetre. Az a cél, amelyért fáradozik és jár városról-városra, méltó arra, hogy a debreceni gyülekezet megértő szeretettel támogassa. A szegediek második ref. templomát, a „Magyar Hajnal” templomát akarja Bakó László, ez a buzgó pásztor, felépíteni. Meg vagyunk róla győződve, hogy a debreceni gyülekezet most is méltó lesz nemes tradícióhoz és jó példával fog előjárni e szép gondolat valóra váltásában is, — épen azért mert olyan nehézek a viszonyok.

— Elhunyt urasszony. Városszerzte öszinte részvételt keltett az a gyász eset, amely a Kovácsay- és Lakatos-családokat érte. Özv. Kovácsay Józsefné Lakatos Emma életének harmincharmadik évében elhunyt. A nagyműveltségű, finom jelkületű és szívósságáról közismert urasszony általános tiszteltetésben állott a társadalom legszelebb rétegében. Az elhunytban Kovácsay Gábor miniszteri tisztviselő, dr. Kovácsay István törzserő orvos édesanyjukat, dr. Lakatos Gábor debreceni ítélőtáblai bíró és vitéz Lakatos József testvérüket gyászolják. Özv. Kovácsay Józsefné temetése ma, csütörtökön délután 4 órakor lesz a Kossuth-utcai temető halottas házából a református egyház szertartása szerint.

— Irodalomtörténelmi verseny. A dr. Kardos Albert alapította magyar irodalomtörténelmi iskolaközi verseny ez évben május hó 25-én az állami reáliskolában tartott meg. A versenyen résztvett tíz VIII. o. tanuló, mégpedig a ref. gimnáziumból egy, a zsidó reáliskolából kettő. A tétel ez volt: A 19. század drámaköltészetében megismert tragikus hősök. A Karai Sándor elnöklelte alatt álló versenybizottság az 50 pengős díjat Asztalos Dezső ref. gimn. tanulónak ítélte oda. Gál Imre reáliskolai tanuló dolgozatát pedig díjszerűre érdemesítette.

— A rendőrkapitányság értesítése az utlevelek kiváltásáról. A rendőrkapitányság utlevélosztálya ismételtén felkéri az utlevéltulajdonosokat, valamint a nyári hónapokban külföldre menni szándékozókat, hogy utlevelük meghosszabbítását, illetőleg új utlevél kiadását saját érdekében már most, a nagyobb utlevélforgalom beállta előtt kérelmezzék, hogy a kérelmüket az utlevél-osztály gyorsan és fennakadás nélkül elintézhesse. A nyári hónapokban a közönség a nagy tolongás kellemlenségeinek is kitesszi magát és az elintézés is hosszabb időt igényel.

— Fehértói Dániel gyásza. Súlyos veszteség érte Fehértói Dánielt, a köztisztviselőt és családját. Egyetlen testvére, ifj. Fehértói István életének negyvenkilencedik évében a harc téren szerzett betegsége következtében hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt temetése június másodikán délelőtt 11 órakor lesz a Kossuth-utcai ref. templomból.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok évés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MONTECARLO
BOMBÁZÁSAHANS ALBERS
ANNA STEEN

Ma először:

URANIA

ANYAKÖNYVI HIREK

— Születések: Hegyes János fm., leány Zsófia; Szabó Károly fm., leány Etelka; Grunspán Lajos mészáros leány Zsuzsa; Kis Árpád máv. altiszt fia Árpád; Fodor János fm., leány Mária; Zsiros Mihály npsz., leány Irén; Bakó József fm., fia István és 2 törvénytelen újszülött.

— Halálozások: Kádár Sándorné Varga Zsuzsanna ref. 75 éves Péczeli u. 5. Fehértói István ref. 49 éves Széchenyi-ut 6. Csuka Róza ref. 17 éves Miklós u. 8. Harmathy Magda ref. 5 éves Bajnok u. 11.

— Eljegyzés: Dr Báthy Sándor ügyvédjelölt—Szolnoky Irma.

— Házasságok: Békési Sándor lakatos segéd—Herpai Gizella; Balogh Béla szobafestő segéd—Kungler Mária; Klein Miklós kereskedő—Schön Ilona; Krajnik Sándor magántisztvis.—Goldstein Erzsébet; Eöry Lajos színész—Gyenes Etelka.

— Betértek a Vidoni Testvérek szalámigyárába. Szerdára virradó éjjel a Vidoni Testvérek szalámigyárának raktárhelyiségét ismeretlen tettesek álkulccsal feltörték s onnan 60—70 kilogramm szalámit elvittek. A rendőrség két gyanúsítottát őrizetbe vett és megkezdte kihallgatásukat.

— Leszállítják a vérliszt árát. A szerdai polgármesteri értekezlet Vágó Vince vágóhídi igazgató előterjesztésére úgy döntött, hogy a vágóhídon előállított vérliszt árát az eddigi 44 fillérről 30 fillérré mérsékeli, mivel a magasabb áron ma már egyáltalán nem lehet vérlisztet eladni.

— Egy realista sikere az országos tanulmányversenyen. A május 22-én megtartott középiskolai tanulmányverseny fizikai csoportjában Török Tibor a debreceni reáliskola VIII. o. növendéke a 2-ik helyezést érte el és ezzel a sikerével iskoláját 52 iskola közül negyedik helyre juttatta. Török Tibor neve nem ismeretlen a „Csütörtök krónika” olvasói előtt, mert tavaly a diákrovatunk matematikai versenyén mint első díjazva is lett.

— ÉRDEKES, DE SZOMORU STATISZTIKA. Az alábbi kis statisztika kimutatja a mezőgazdasági termények, állatok árának csökkenése mellett az ipari szükségletek árait, hogyan szöktek fel magasra és így érthető, hogy a gazda nem boldogulhat. A tűzifa 100 kg-ként a háboru előtt 25—40 fillér volt, most 3 pengő. Kovácsszén 100 kg-ként 1 korona 50 fillér, most 8 pengő. Egő olaj 100 kg-ként 20 korona, most 150 pengő. Faggyu 100 kg-ként 20 korona volt, most 100 pengő. Motorolaj 100 kg-ként 25 korona volt, most 170 pengő. Szeg 100 kg-ként 15 korona volt, 70 pengő. Tehénbőr kg-ként 1 korona volt, most 10 pengő. Gépszii kg-ként 80 fillér volt, most 14 pengő. Kőszén 100 kg-ként 35 fillér volt, most 7 pengő. Gépolaj 100 kg-ként 19 korona volt, most 50 pengő. Hengerlaj mm-ként 30 korona volt, most 170 pengő. Benzín mm-ként 15 korona volt, most 50 pengő. Rudvas mm-ként Skorona volt, most 45 pengő. Öntöttvas mm-ként 10 korona volt, most 70 pengő. Bádóg mm-ként 20 korona volt, most 70 pengő, olajkence mm-ként 20 korona volt, most 150 pengő. Kenderáru mm-ként 10 korona volt, most 120 pengő. A társadalom egyik rétegének helyzete sem emelkedett, javult oly mértékben, mint ahogy ezek az árak emelkedtek. Panaszokod a gazda, kereskedő iparos, munkás. A fenti statisztika e panaszokra világot vet s keresve az emelkedés elfogadható okait, ilyen nem találunk. A fogyasztóközönség azt látja, hogy a mezőgazdasági termények, állatok árai rohamosan estek és nem tapasztalja, hogy a megélhetés — keresetével arányban álljon — csökkenet volna. A gazda tönkremegy, — a fogyasztó drágán él. A tulajdonképpen hasznot felemészti a közvetítő kereskedelem, titkos és nem titkos kartal és az ugynevezett közüzemek.

— B. Vattay Margit táncintézetében a nyári ösztánc június 5-én, vasárnap este 8 órakor megkezdődik. Belépődíj 60 fillér. 21-én diákolon nyílik mez.

Halálos motorkerékpár-szerencsétlenség Diósgyőrben

Miskolc, június 1.

Az éjszaka Tóth János diósgyőri fuvaros világitás nélkül haladt szerencsén az országúton. Később két kerékpár jött utána. Az egyik gépen Lengyel Gusztáv gépkocsivezető ült feleségével, a másikon pedig Fekete Károly cipész Varga Pál fogtechnikussal. A sötétség miatt egyik motoros sem vette észre a szerencsétlenség és beleszaladtak. Az összecsapódás következtében a motorkerékpáros utasai széles ívben az útra zuhantak és súlyosan megsebesültek. A négy sebesültet a mentők be szállították a miskolci kórházba, ahol Varga Pál sebesülésébe hajnalba belehalt.

Három évi fegyházra ítélték egy apagyilkost

Zalaegerszeg, június 1.

Ez év április 27-én Tüske Sándor 19 éves legény megsebesítette, ifj. Tüske Károlyt pedig agyonütötte édesapját, id. Tüske Károly földművest. Az öreg földműves házsártos természetű ember volt, aki igen gyakran megverte feleségét és fiát.

A zalaegerszegi törvényszék ma tárgyalta az ügyet. A vádlottak és a tanúk egyaránt azt vallották, hogy Tüske Károly állandóan verte feleségét, valamint hat gyermekét és legfőbb részeg volt. A törvényszék bírnőnek mondta ki ifj. Tüske Károlyt felmenő ágon okozott erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettében és ezért 3 évi fegyházra és politikai jogainak 5 évre való elvesztésére ítélt. Tüske Sándort pedig súlyos testi sértésért 14 hónapi börtönrre ítélt, az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette. Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlottak felebeztek.

— Jézus Szíve ünnepe a római katolikus templomban. Az apostoli szentszék rendelkezéseire ezidén az egész föld kerékességén különös bensőséggel ülik meg a katolikusok a Jézus Szíve ünnepét, amely holnap, pénteken lesz. A debreceni templomban ebből az alkalomból reggel 9 órakor szentségkísérettel ünnepélyes nagymise lesz, amelyen a hívek közös szentáldozáshoz járulnak. Az előreláthatóan nagyszámban jelentkező gyónókra tekintettel a gyóntatást már reggel félhat órakor megkezdik, de csak 9 óráig gyóntatnak. Este 6 órakor Jézus Szíve-ájtatosságot tartanak.

— Te Deum az egyetemi Szent László Kör tagjai részére. Holnap, pénteken reggel 9 órakor a Theresiánus kápolnájában, Varga-u. 5. sz alatt az egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Köre tagjai számára ünnepélyes Te Deum lesz, utána szent mise s evangéliumból rövid konferenciabeszéd. Az egyetemi ifjak évszázadi ájtatosságát Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője tartja.

— Iparoszkosztályi ülések. A férfiszabómesterek szakosztálya ma, csütörtökön este 7 órakor az Ipartestület tanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: városi hajdúk ruházatlása. — A debreceni vízvezeték-szerelőmesterek és vállalkozók június 3-án, pénteken este hat órakor a Világítási Vállalat bemutató helyiségében (régii postaépület, keresztépület) szakosztályi ülést tartanak. A szakosztályi ülést keretében Neumann budapesti főmérnök előadást tart a célszerű fűtőberendezésekről és a Thermofix rendszerű kályhák kapcsolataiban. Az előadást eredeti kályhák és szemléltető rajzokkal fogja kísérelni.

FELTÁMADT A CIGÁNYZENE AZ ARANY BIKÁBAN

Nagy sikert aratott az Arany Bika monstre cigányzene hangversenye

Magyari Imre, Csóka Feri, Győri Vöröss Misi és Rácz Imre primások dirigálták a 47 tagú bandát Vargha Imre operanékes magyar dalokat énekelt

Szerdán este rendkívüli attrakcióval szolgált az Arany Bika Debrecen urai közönségének. Az éttermek összenyitott helyiségeiben 47 tagú cigányzenekar hangversenyezett a legkiválóbb cigányprimások dirigálása mellett. A hangversenyen megjelent nagyszámu előkelő közönség önfelédten gyönyörködött a szebbnél-szebb magyar nótákban, amelyek először Magyari Imre vonófia alatt keltek életre. Magyari Imre mesterien uralkodott a hatalmas zenekaron és a magyar nóta minden szépségét, finomságát és szilaj erejét megszólaltatta. A finomság jellemezte Csóka Feri dirigálását, aki mostantól kezdve az Arany Bika állandó primása lesz. Nagy sikere volt a temperamentumos Győri Vöröss Misi és Rácz Imre primásoknak is. A primások egymással versenyezve lelkiüket adták a vonóba, amely alól újra diadalmasan szólalt meg a hamisítatlan magyar nóta és szerzett a megjelenteknek feledhetetlen estét.

Kiemelkedő része volt a hangversenynek Vargha Imre operané-

kesnek, a Városi színház volt tagjának szereplése, aki magyar nótákat énekelt. A kiváló énekművész minden számát hatalmas taps kísérte.

A debreceni urai közönség nagyszámmal jelent meg az impozáns monstre hangversenyen, amely a régi jó idők emlékéit idézte fel pompás hangulatával. Magyari Imre, a debreceni közönség kedvence nagy kedvvel muzsikált a jól ismert vendégeknél, akik örömmel üdvözölték a híres debreceni primást.

Az Arany Bika vezetőségének kitűnő ötlete a debreceni urai közönség széles rétegiben keltett elismerést és a megjelentek a legnagyobb meglepődésüket nyilvánították vitéz Féljér István igazgatónak, aki a legnagyobb körültekintéssel gondoskodott a nagyszámu közönség igényeinek zavartalan kielégítéséről.

Tizenkét óra után Csóka Feri zenekara szórakoztatta a vendégeket. Kitűnő együttese a legkényesebb igényeket is kielégítette és a legújabb slágereket éneklésért mellett szólaltatta meg.

Kedvezőtlen idő ellenére is nagy siker mellett zajlott le a svetits'isák tornavizsgálja

Szerdán tartotta a Svetits intézet liceuma, tanítónőképzője s gyakorló iskolája közös tornavizsgálját szép és előkelő közönség jelenlétében. A kedvezőtlen idő ellenére is szép siker mellett zajlott le. A műsor minden egyes száma, a felvonulás, a ritmikus gyakorlatok, táncok magasugrás, akadályverseny mind mind nagy tetszést aratott.

A felvonulás és ima után a kis címisták mutattak be kedves gyakorlatokat, majd a liceum I—II. osztálya. Mindegyik kedves és szép volt, amit ezek az életre való kis csepségek produkáltak. A III—IV. osztály gyakorlatai megkapó, szép összetanultságnak volt hű dokumentuma. Az V—VI. osztályok ritmikus gyakorlata és stílusos táncja elsőrangú volt. Hasonló sikert ért el a tanítónőképző I—II. osztálya. Ezután következett a műsor legnagyobb érdeklődést kiváltó száma, az akadályverseny és magasugrás, mely néhány perces drukkölést keltett. Az akadályt versenyt a tanítónőképző nyerte meg, a liceummal szemben. A magasugrás igen nagy tetszésnyilvánító tapsvihar közepette zajlott le. A magasugrást Páthy Baby liceumista nyerte meg 132 cm-es eredménnyel. II. lett Fodor Erzsébet tanítónőképző 128 cm.

eredménnyel. A műsor utolsó, de egyik legszebb száma volt, a tanítónőképzősök IV—V. osztályai által bemutatott fabot-gyakorlat. A tornavizsgát a felvonulás és a Hiszekegy rekesztette be. A zenekíséretet Rácz Jancsi és zenekara szolgáltatta elismerésre méltóan.

A tornavizsga szép erkölcsi eredményéért illesse minden fáradozó elismerés és dicsőség. S.—r.

Felmentették a rendőrt, aki agyonlőtte felesége támadóját

Budapest, június 1.

A budapesti büntetőtörvényszék ma foglalkozott Szász Ferenc rendőr főzsermester ügyével. Szász husvét hétfőjén dulakodás közben lelőtte Halász Lajos ligeti őrt, aki a rendőr feleségét lakásukon megtámadta.

A törvényszék felmentette Szász, a szándékos emberölés vádja alól, azzal az indoklással, hogy a vádlott feleségének tisztessége ellen intézett támadásból keletkezett a dulakodás és jogos önvédelemnek tulajdonsága megzavarodottságból származott.

A legjobbat ajánljuk!

Fehérnemüink

minősége és kivitele
elsőrangú

Kardos László cég

Használatban a legolcsóbb!

Színház Mozi

HETI MŰSOR:

Június 2-án, csütörtökön délután 3 órakor: zóna előadás! Lengyelvér operett. Este 8 órakor: A méltóságos asszony trafikja, vigjáték.

Június 3-án, pénteken este 8 órakor: Sz. Patkós Irma, Várady Pál és Szigelthy Bandi bucsuja: Legénybucsu, operett.

Június 4-én, szombaton délután 3 órakor: zóna előadás! Valaki (Molnár vigjáték). Este 8 órakor: Halassy Mariska, Kardoss Géza és Szabó Imre bucsuja: Tűzmadár, színjáték.

— A Csokonai színház karszemélyzetének bucsu, illetve jutalomjátéka, mint már jeleztük, június hó 5-én délelőtt fél 11 órai kezdettel fog megtartani. A próbák sorányon folynak és máris megállapítható, hogy a közönségnek igen élvezetes előadásban lesz része. A matiné megrendezésén és az összes teendők irányításán Szilas Hugó igazgató, a Színpártoló Egyesület elnöki tanácstagja fáradozik. A csütörtökön megjelenő falragaszok fogják a nagyszabású műsört ismertetni. Jegyek a legolcsóbb zónahelyárak mellett a pénztár már árusítja. Reméljük, hogy Debrecen város megértő közönsége támogatására fog sietni a színház karszemélyzetének és telt házat biztosít részükre.

A Csokonai-színház jelentése

MA,
csütörtökön este 8 órakor mindenki számára

50 százalékos félhelyárakkal

HAJNAL BETTY

és

KARDOSS GÉZA

felléptével

az idei szezont legnagyobb vigjáték sikere

A méltóságos asszony trafikja

MA,
csütörtökön délután 3 órakor a legolcsóbb zónahelyárakkal!
(Lendragább földszinti ülőhely 80 fillér, legolcsóbb hely 16 fillér)

Lengyelvér

operett.

Halló! Figyelem!
A Csokonai színház minden előadása mindenki számára

ezen 50 százalékos félhelyárakkal!

a saison végéig!

MOZIK MŰSORA
Csütörtök, június 2.

VIG-SZÍNHÁZ	A PLÉHKANCELLÁR
5 1/8, 1/2, 10	Willy Rogers és Myrna Loy — Sába birodalma — Híradó.
URANIA	MONTE CARLO BOMBÁZÁSA, Hans Albers és Anna Ston.

Sport

Heti futbalprogram

Csütörtök:

I. Liga,

Vasas—Nemzeti,

Sombat:

I. Liga,

Kispest—Budai „11”.

Vasárnap:

I. Liga,

Ujpest—Boeskey.

Vasas—Somogy.

Nemzeti—Attila.

II. Liga,

Vac FC—Soroksár,

Szeged—Terézváros.

AMATŐRBAJNOKSÁG

Debreceni alosztály:

DKASE—KSC.

DEAC—KMOVE.

Textil—PMÁV.

DVSC—DMTE.

A Bocskay vasárnap Ujpesten játszik

A vasárnapi bajnoki fordulót a Bocskay Ujpest ellen játsza Ujpesten.

A Bocskay erősen készülődik erre a találkozóra, mert éppen az egyik leg-erősebb csapat, az Ujpest ellen akarja bebizonyítani, hogy vasárnap a Somogy elleni veresége irreálisan csak a lehetetlen rossz talajviszonyoknak tudható be.

A Bocskaynak már egy döntetlen eredmény is nagyon jól jönne, mivel ez is erősen aláámasztaná negyedik helyét.

Hátralévő I. Liga mérkőzések:

Ferencváros: Budai „11”.

Ujpest: Bocskay, Somogy.

III. ker.: Bocskay.

Bocskay: Ujpest, III. ker.

Budai „11”: Kispest, Ferencváros.

Somogy: Vasas, Ujpest.

Attila: Nemzeti, Vasas.

Nemzeti: Vasas, Attila, Kispest.

Vasas: Nemzeti, Somogy, Attila.

Kispest: Budai „11”, Nemzeti.

Egyetemi teniszbajnoki verseny.

A DEAC tenisz szakosztálya több napon át rendezte meg az egyetem 1931—32. tanévi tenisz bajnoki versenyt az egyetemi sporttelep tenisz pályáin. A férfi egyes és férfi párosban, nagy számban indultak a hallgatók, sajnoson nélkülöztük azonban a hölgy-hallgatókat. Részletes eredmények: Férfi egyesben (15 induló) Bajnok Sámson László bölcsészethallgató. 2. Némegy Gyula orvostanhallgató. 3—4. Gallé Tibor és Kiss Lajos orvostanhallgatók. Férfi párosban: (12 induló) bajnok: Némegy Gyula és Kiss Gyula orvostanhallgatók. 2. Sámson László és Bakó Jenő bölcsészethallgatók. 3. Megyery László és Lingvay Jenő bölcsészethallgatók. Holtversenyben Borbély Gyula és Várady Kálmán joghallgatókkal.

Tanácsülés a KLASZ-ban

A Keleti Labdarugó Alsóövetség tanácsa szombaton tartja tanácsulását hét órai kezdettel és, nem vasárnap mint azt a hivatalos lap jelzi.

— A turisták választmányi ülése. A Magyar Turista Egyesület debreceni osztályának választmányja június 2-án, csütörtökön este fél 7 órakor az Angol Királynő zöld termében választmányi ülést tart, melyre tagjait ezúton is meghívja a megjelenésüket

FŐISKOLA

A faluszeminárium mai ülésén Szalánczy Károly ismerteti a falusi életre vonatkozó anyaggyűjtés módszerét

Az egyetemi hallgatók faluszemináriuma mai ülését este fél 8 órai kezdettel tartja meg a tanárképző-intézet előadótermében (Füvészkert utca 2. I.) Az ülés keretében Szalánczy Károly tanár, akinek nemrégiben jelent meg uttörő tudományos dolgozata a földmivesszaládtípusok életére vonatkozó adatok összegyűjtésével, fogja ismertetni munkamódszerét és célkitűzését. A rendkívül tanulságosnak ígérkező ülésre minden érdeklődő egyetemi hallgatót és hallgatót meghív a szeminárium vezetősége.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

A készáruvásáron csak kisebb eltérések voltak az egyes cikkeknel, lényegesebb differencia csak a zabnál mutatkozott, amely 25—50 fillérral olcsóbbodott. Egyébként az újgabonában való üzletek érdeklik a piacot.

A határidőpiacon ma kezdik meg az újtengeji jegyzését 1933. májusra. Az előfordult árfolyamok 11.80—11.90 között váltakoztak.

A júniusi rozs 10 fillérral olcsóbb a júliusi tengeri pedig 5 fillérral.

A lisztárak nem változtak. Határidőüzlet: Buza: június 13.07—08.

Rozs: június 13.90—14.00. Tengeri: július 16.45—50. augusztus 15.00—05.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 12.60—13.10, 78 kg. 12.75—13.20, 79 kg. 12.90—13.40, 80 kg. 13.00—50, felsőtiszai, jászszági 77 kg. 12.50—60, 78 kg 12.60—70, 79 kg. 12.75—85, 80 kg. 12.85—13.00, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg. 12.60—75, 78 kg 12.70—85, 79 kg. 12.85—13.00, 80 kg 12.95—13.10.

Tiszavidéki különleges 80 kg. buza 13.70—14.30 P.

Rozs: pestvidéki 13.60—50, egyéb rozs 13.70—50, tak. árpa I. 14.75—15.25, tak. árpa II. 14.50—75, felvidéki sörárpa 15.50—16.00, egyéb sörárpa 15.00—50, zab I. 18.00—50, zab II 17.25—75, tiszántúli tengeri 16.40—50, korpá 11.75—12.00.

Debreceni termény- és takarmány-piaci árak:

Buza 11.40—50, rozs 11.50—60 és boletta, tengeri 14.60—15.00, lucerna 3.30—4.50, széna 350, szalma 200, kukorica 240, fehér krumpli 8.00—10.00, rózsa krumpli 9.00—14.00.

RÁDIÓ

A budapesti rádió csütörtöki műsora:

9.15: A Szervánzky szalonzenekar hangversenye, 9.30: Hírek, 11.10: Víz-állásjelentés, 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés, 12.05: A rádió házikvintettjének hangversenye, 12.25: Hírek, 1: Pontos időjelzés, időjárás, vízállásjelentés, 2.45: Hírek, élelmiszerárak, árfolyamhírek, 4: B. Czeke Vilma meséi, 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, víz-

állásjelentés, hírek, 5: A m. kir. földmivélsügyi miniszterium rádióelőadássorozata, Horn János m. kir. kertészeti felügyelő: „A gyümölcsfák nyári gondozása.” 5.30: Hangverseny. Közreműködik: Halász-Fischer Anni (hegedű), Dalmáth Lenke (zongora) és Teichmann Irén (ének). Zongorán kísér: Kósa György. 7: Angol nyelvoktatás (J. W. Thompson.) 7.30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye, 8.30: Színműelőadás a Studióból. „Dalol a kalapács.” Ételkép 2 felvonásban. Irta: Szalay László. Rendező: Kiss Ferenc. Utána körülbelül 10.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, ügétverseny-eredmények. Majd: Gramofonhangverseny. I. Részletek Wagner „Lohengrin” c. operájából. II. Táncláger.

NAGYSZALLODA

„IMPERIAL”

GRAND HOTEL

Budapest, VII., Rákóczi-ut 90.

keres a Keleti
gyaudvarról.

Legmodernebb berendezésű első-rangú családi szálloda. 152 szoba meleg-meleg folyóvízzel, központi tütéssel, telefonnal. elsőrendű olcsó étteremmel.

Alap igazolt előfizetői 20 százalékos kedvezményben részesülnek

Napi penz 10.— P.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban jelenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes letétele mellett köllünk. Apróhirdetés vidékről postahelyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 21—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Állást kereső nők

Fiatal asszony bejárónőnek ajánlkozik uriházhoz reggeltől délután 2 óráig. Cím: Rakovszky utca 29. szám, 3. ajtó. 1453

Megbízható.

szolid leány uriházhoz gyermek mellé ajánlkozik. Címe a kiadóban. 2894

Fiatal

asszony szépen mos, vasal, — uriházakhoz ajánlkozik. Fela K.-né Vigkedvő Mihály u. 32 2895

Betöltendő állás nőknek

Bejáró takarító nő bizonyítványokkal felvétetik. Hatvan-u. -6. 1455

Betöltendő állás férfiaknak

Fűszerüzletben jártas kifizetőt felvesszék. Glück. Széchenyi-utca 23. ?

Ügyes

kifizetőt azonnalra felvétetik. Galamb-lérakat. Püspöki palota. 1447

Kiadó lakás

Központhban, a Nagytemplom mögött, első emeleti 5 szobás, parkettás lakás — esetleg 3 és 2 szobásra megosztva — augusztus 1-re kiadó. Ügyvédi irodának, — vagy orvosi rendelőknek is igen alkalmas. Bővebbet a kiadóban. 3003

Kiadó

udvari 2 szobás, elsőszobás, fürdőszobás garzon lakás butorozva vagy anélkül. Miklós utca 41. sz. II. lépcső az udvarban. S. L.

17644/1932. VI.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Földmivélsügyi Miniszter Ur a tengerimoly elleni védekezéssel kapcsolatban elrendelte a cirok termés bejelentését is.

Felhívom tehát mindazokat az érdekelteket, akik eladás céljára (tehát nem saját házi szükségletre) cirkot termelnek, hogy ezt a körülményt, — a cirokkal bevetett terület nagyságának közlése mellett, — a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20. szám) földszint 36. számú hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt minél előbb jelentsek be.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy aki ennek a bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, — ellene kihágási eljárást leszek kénytelen folyamatba tenni.

Debrecen. 1932 május hó 28.

Dr Vásáry István sk. polgármester.

Debrecen m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala. 1609—8—1932. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala, minthogy a május hó 24-én tartott versenytárgyalásra megfelelő árajánlat nem érkezett, az egyetem 1932. évi július hó 1-től 1933. évi június hó 30-ig terjedő időben szükséges

marha- és borjúhúsmeleket

szállítására folyó évi június hó 17-én délelőtt 10 órakor az előző versenytárgyalás feltételeitől eltérőleg a múlt évi versenytárgyalás alkalmával hirdetett szállítási feltételek mellett a gazdasági hivatalban miabb nyilvános versenytárgyalást tart.

Ugyancsak nyilvános írásbeli versenytárgyalást tart a gazdasági hivatal a fent jelzett időben az egyetem 1932/33. évi szükségletét képező tejszállításra és hulláshullásra.

Versenytárgyalási hirdetmény, szállítási feltétel, ajánlati lap és egyéb nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1932 május hónap 31-én

Dr Balogh Gyula sk. egyetemi gazdasági hiv. igazgató.

Kétszoba,
előszoba, fürdőszoba
és mellékhelyiségekből
álló modern urilakás
most épülő új házban
augusztus 1-re kiadó.
Teleki-utca 5. 2944

2200 pengőért
központi fűtéssel 1.
emeleti 4 szoba, elő-
szoba, fürdőszoba és
minden egyéb kom-
forttal felszerelt ud-
vari lakás, ingyen
liftszállítással, kiadó.
Érdeklődni: Ferenc
József ut 34. sz. alatti
könyvkereskedésben.
482A

Kiadó
1-re 6 vagy 4
szobás, modern, kom-
fortos lakás és egy
nagy irodahelyiség. —
Ferenc József-ut 70.
Érdeklődni lehet
ugyanott a házfel-
ügyvelőnél d. e. 10—12-
u, d u 3—5-ig. 787

Ház.
ötszobás lakással, —
kezzel, házmester la-
kással kiadó augusz-
tusra, vagy november-
re. Tisztviselőtelep,
Bornemissza-u, 6.
2872

4 szobás
komfortos lakás Piac-
utca 22—24. augusz-
tus 1-re kiadó. Érte-
kezni: Debreceni Első
Takarékpénztárnál.
2651

Jókai utca 9-c.
szám alatt négyszobás
komfortos lakás udvar-
ral bérbeadó. Értekez-
ni Debreceni Első
Takarékpénztárnál
A 2552

Kétszoba,
előszoba, konyha, —
augusztus elsejére ki-
adó. Gyár-u. 8. sz.
3014

Kiadó
két- vagy háromszo-
bás szép lakás, Károly
Ferenc József-ut 54.
3010

Pincelakás,
villanyvilágításos, —
azonnal kiadó. Teleki-
u. 13. 1455

Egyedül
lakhat olesón szerény
3 szobás, verandás la-
kásban, jóvizű kut-
nagy kerttel. Bujdosó-
utca 14. 1454

Egy
szoba, konyha, spájz
június 15-re kiadó. —
Vigkedvő M.-u. 24.
3014

Ajánlat
Szörmebundák
Beraktározását vál-
talja Kőváry szücs-
meister, Arany Bika
fürdőnél. 497

Téli ruhák
molykár elleni meg-
óvását vállalom. Alt-
mann szücs. Miklós-u.
6. sz. 481

Oriási
árat fizeték aranyért,
zálogcéduláért. Feld-
heim ékszerész. Piac-
utca 75. 486

Költözködést
teherautón az ország
bármely részébe, de
helyben is, gyorsan,
biztosan és olesón esz-
közlnük. Debreceni
Autóforgalmi r. t., Hat-
van-utca 53. Telefon:
15—12. 370

Átföldi
kereskedelmi részvény-
társaság esődtömegé-
hez tartozó fűszer, —
festék, rövidárak —
beesáron. Piac-utca 83
sz. alatti üzlethelyisé-
gében eladtnak. 1453

Vágott
rózsák kaphatók —
Sesztina-utca 4. sz.
alatti. Kisállomás mel-
letti. Ugyanott befőzni
való oított pöszmété
kapható különként 50
fillérért. 3013

**Üzlet,
műhely, raktár**

Üzlethelyiség,
szép berendezéssel —
Piac-u. 55. alatt azon-
nal átadó. 1461

Üzlethelyiség
Piacnál, bármire al-
kalmos. Csapó 41. ki-
adó. Értekezni Szent
Anna 7. 1462

Egy
kisebb üzlethelyiség ol-
csó bérrel Piac-u. 42.
alatt kiadó. Tudako-
zódnai a házfelügyel-
őnél lehet. 1460

Nagyobb
üzlethelyiség és két-
szobás lakás augusz-
tus 1-re kiadó. Szent
Anna 5. alatt. 2659

Kossuth-utcai
üzlethelyiség azonnal
kiadó. Értekezni —
Debreceni Első Taka-
rékpénztárnál. A

Táncsterem,
vendéglőhelyiségek —
Kaba község fűtési-
ján vendéglősnek, mo-
zsinak, vagy bármily
célra bérbeadó. Bor-
bely Lajos hentes. —
Kaba. 2527

Bármilyen
ipari célra megfelelő
világos, nagy műhely
június 1-re kiadó. Kut-
utca 29. 2917

Üzlethelyiség
a Bika bérházban, a
Vigszínház-mozgó be-
járata mellett kiadó
Felvilágosítás az iro-
dában. 2921

Raktár-,
vagy műhelyhelyisé-
gek igen olesón Piac-
utcán bérbeadók. Te-
lefon 15—12. 537

Irodahelyiségek
központi fűtéssel igen
olesón Piac-utcán ki-
adók. Telefon 15—12.
527

Arccal a Holnap felé

Regény

Írta:

Gróf Haller Gábor

9
Alkonyat fele kiderült. Messze-messze szí-
várványt is lehetett látni halványan, köd-
foslón. Alomszerűen lebegett a mérhetetlen
ég alján, az emberek nem is nagyon vették
észre.

A bokrok, fák lombjairól víz csurrant a
földre, olyan kövéren, hogy egész medret ástott
ott magának.

A zápor után valahogy finomabb, selyme-
sebb lett a nyár, a végére siető öreg nyár. A
barak is mintha megszépült volna ekkor. Az
emberek kisiettek otthonukból, székeket hord-
tak ki a ház elé és teletüdövel szívták be a
lefrissült, portalan levegőt. Ők maguk is
mintha újja formálódtak volna, mozgékonyak,
elevenek lettek. Szűz magyar dohányból so-
dort, vagy hölgy cigaretta mellett olykor-oly-
kor tréfa is belebotlott durva és modortalan
beszédjükbe.

Sztánay János is kiült ajtaja elé. Értelmes
okos arcát valami láthatatlan pontra mereszt-
tette. Elgondolkozott. Hogy miről, nem tud-
hatja senki sem. Talán a mult, a mult kísér-
tette. A boldogabb erdélyi élet. Az ifjúkori
bravurok édes izgalmái, a romantikus szer-
elmi kalandok sora, amin már csak moso-
lyog az ember, évődik rajta saját magával,
vagy az a nagy-nagy szerelmi rajongás, ami-
vel felesége iránt viseltett völegénysége ide-
jén. Nem lehet tudni, mert épen úgy töpreng-
hetett azon is, hogy honnan fog holnapra ke-
nyérré valót teremteni.

Álmodozásából fia riasztotta fel:

— Apukaaaa!

— Tessék lelkeim.

— Apukaaaa, annyi katona megy a pro-
menádnál, a Terdik Gyuri mondta. Vigyél ki
oda. Azt mondta, hogy románok.

Sztánay Jánosnak egyszeribe vér toltult a
fejébe. Tudta, hogy bejönnek az oláhok Pest-
re is, de azt hinni sem merte, hogy ilyen ha-
mar...

Vette kalapját, kézen fogta Bandit és
siettek kifelé. A promenádnál csakugyan sza-
kadatlan sorokban özönlöttek a Kálvin-tér fele
az oláhok. Arcukról határtalan diadaléret sug-
gáztott. Minden egyes oláh azt a hatást vál-
tozta ki a figyelő lelkéből, mintha a hajdani
római triumfátort göggyükben egyszeriben kis-
miskává akarnák sülyeszteni. Soványnak, gir-
hesnek látszott csaknem valamennyi, de a
mundéruk, csizmájuk új volt és ragyogó. Te-
lett a zsákmányból. A lovak is fényes szörű,
jól táplált lovak voltak.

Es jöttek, jöttek Szent-Lőrinc felől sűrű,
tömött sorokban. Már egy órája. Akik szo-
moru processzusuknak szemlélői voltak, azt
hitték, már sohasem akar bevonulásuknak vé-
ge szakadni.

Bandika nem tudta, kik ezek. Tetszett
neki, hogy kardjuk van és hogy a trombiták
üvöltő lármájára a tiszték alatt ficáncol a ló.
Csak akkor komorodott el, mikor apja szeme
csücskéből könnyet látott előszivárogni.

— Apuka, kik ezek? — kérdezte Bandika.

— Ezek fiam az ellenség katonái.

— Mért jöttek akkor ide, legyőztek?

Nem fiam, mi hívtuk ide.

— Hát miért?...

— Azt én nem tudom, csak tény, hogy mi
hívtuk őket ide.

Ezt az utóbbi mondatot Bandika sehogy
sem értette meg. Szerette volna világosan
megérteni a dolgokat, de szégyelte megegy-
szer megkérdezni.

A hold és a csillagok már fenn voltak,
mikor visszatértek a barakba.

(Folytatjuk.)

Eladó ingóságait biztosan értékesíti,

ha lapunkban meghirdeti,
Apróhirdetését feladhatja kiadó-
hivatalunkban Kossuth-utca 3. sz.
(földszint) és nyomdánkban, József
királyi herceg-utca 16. szám alatt

Kiadó
a Debreceni Ujság ki-
adóhivatalának a föld-
szinti helyiségekbe való
költöztetésével a Kossuth-
utca 3. szám alatt az
első emeleten két tágas
szobából álló lakás iro-
dának, üzlethelyiség-
nek rendkívül alkal-
mas. Értekezni lehet
a Debreceni Első Ta-
karékpénztárnál.

Kereslet

Fürdőszoba
berendezés megvételre
keresek. Teleki-u 5
2693-a

Jókarban
levő kis családi házat
belterületen 5—6000
pengő körül, kész-
pénzen vennék 2—3
lakóval. Ügynökök ki-
zárva. Értekezés Ki-
gyó-u. 38., keresztépü-
let. 2998

Fürdőkádat,
mosdókagylót veszünk.
Ajánlatot kiadókba kér-
jük beadni. 2695-a

Hangszer

Pianonó,
Stingl, hárfapedálos,
olesón eladó. Csapó-
utca 12. 3009

Butorok

Eladó
garnitúra, asztalkák,
többféle butorok. —
Miklós-u. 51. Czeglédy.
2999

Modern
diófa ebédlő, háló —
igen jutányosan eladó.
Piac-u. 7. 1457

Birtok bérlet

Kiadó
Fáy és Vedres dűllő-
ben 14 hold föld. Ér-
tekezni Magoss György
tér 29. 3011

Eladó állatok

Fajgalamb,
tulzaporodás és hely-
szűke miatt eladó. —
Anaffi-utca 20. 1406-a

Ételmiszer, ital

Fajborok,
saját termésű, literen-
ként is. Hordó tételek-
nél árendemény. —
Ó és új. Blazsek. —
Arany János 30. sz.
3016

Eladó ház

Legjobb tőkebefektetés
Debrecen legforgal-
sabb helyén fekvő, —
mindenkor nagyjövö-
delmet biztosító ház
a tulajdonos megbete-
gedése miatt eladó
Cím a kiadóban. 1064

Eladó ingóság

Irógép,
Underwood, teljesen
jóállapotban olesón
eladó. Juhász, Varga 1
3017

Röfösnek,

rövidárusnak alkalmas
üzleti stélzsi, válasz-
fal, asztalok, padok
székek és konyhabe-
rendezés eladók. Si-
monffy-utca 37. 1409

Fűszerberendezés,

olesón eladó. Csapó-
u. 84., fűszeres. 3012

Hordártargonca

eladó, tizedesmértleg,
100 kilós, eladó. Zsá-
kok eladók, zsulagá-
terek, ablakszárnyak,
mézeskanna eladó. —
Klein. Jókai-u. 1-b. 1426

Tenniszrakett

és egy színházi látcsó
eladó. Városháza tra-
fik. Piac-utca P

Nyomatott a Magyar

Nemzeti Könyv- és
Lapkiadóvállalat nyom-
dájában.

Felelős kiadó:

dr. PAJOR GYÖZÖ
igazgató.
FRISS SÁNDOR,
művezető.